

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра українознавства, культури та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

A.M. Martynenko А.М. Мартиненко

«30» 08 / 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія міжнародних відносин»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин» для студентів спеціальності **029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Інформаційна аналітика та PR-діяльність», 2024 року.

Розробник: Чиркова М.Ю., старший викладач кафедри українознавства, культури та документознавства

Погоджено

Гарант освітньої програми _____ Людмила ЧЕРЕДНИК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та документознавства

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства _____ Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

© Чиркова М.Ю., 2024 рік

© Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u>	вибіркова
Загальна кількість годин – 180		
Модулів – 1	Спеціальність <u>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		3-й
	Індивідуальне завдання – не передбачено	Семестр
6-й		
	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції
		30 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		120 год.
		Індивідуальна робота:
		0 год.
		Вид контролю: диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/120

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин» є розкриття основних тенденцій розвитку світової політики та особливостей міжнародних відносин у новітній період історії, ознайомлення з механізмами розвитку системи міжнародних відносин в новітній час, чинниками, які впливають на цей процес, місцем України та українців у сучасному світі.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів таких **компетентностей**:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Навички використання інформаційних і комунікативних технологій

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форму рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Дисципліна також формує спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.

Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв.

Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Оволодіння знаннями з навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин» ґрунтується на знаннях, уміннях та навичках, одержаних під час вивчення шкільного курсу «Всесвітня історія» та курсу «Історія України».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин» передбачає формування у майбутнього фахівця системи знань про основні тенденції розвитку світової політики в новітній час, чинники, які впливають на формування системи міжнародних відносин, місце України та українців у сучасному світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними результатами навчання:

Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.

Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.

Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений	Середній , що є мінімально

			робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Добувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Добувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Добувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Історія міжнародних відносин» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення семінарських занять)

виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру, зокрема підготовка виступів (доповідь, доповідь-презентація) на студентську чи загальноуніверситетську наукову конференцію

диференційований залік, який складається зі стандартизованого письмового тестування.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини наприкінці XIX – у середині XX ст.

Тема 1. Міжнародні відносини напередодні Першої світової війни.

Предмет і завдання курсу. Хронологічні рамки курсу. Особливості міжнародних відносин останньої третини XIX – початку XX ст. Шлях від Союзу трьох імператорів до Троїстого союзу. Характеристика політичного та соціально-економічного розвитку провідних країн

світу, їх територіальні претензії на початку ХХ ст. Гаазькі конференції 1899 та 1907 рр. Формування воєнно-політичних блоків Антанти й Троїстого союзу. Консолідація країн Антанти.

Локальні конфлікти в світі на межі століть: іспано-американська війна 1898 р., англо-бурська війна 1899-1902 рр., російсько-японська війна 1904-1905 рр., марокканські кризи 1905-1906, 1911 рр., боснійська криза 1908 р.. Утворення Балканського союзу. Перша Балканська війна. Здобуття незалежності Албанією. Приєднання Криту до Греції. Лондонський мирний договір. Міжсоюзницька (Друга балканська) війна. Італійсько-турецька війна 1911-1912 рр.

Антивоєнні рухи напередодні Першої світової війни: клерикальні, пацифістські, соціалістичні.

Семінарське заняття № 1.

Тема 2. Міжнародні відносини під час Першої світової війни.

Привід для війни – вбивство у Сараєво: реакція центральних держав країн Антанти. Проблема відповідальності за розв'язання Першої світової війни. Військові дії на Балканах і вторгнення німецьких військ у Люксембург і Бельгію. Оголошення війни Францією та Великою Британією. Загарбницькі плани воюючих блоків. Провал «плану Шліффена» й перехід до позиційної війни.

Боротьба за союзників як провідна тенденція дипломатії в період війни. «Угода Сайкс-Піко» щодо арабських територій. Інші міждержавні угоди по розподіл сфер впливу. Вступ у війну Японії, Османської імперії, Італії, Болгарії. Перехід Німеччини до тотальної підводної війни на початку 1917 р. Вплив на міжнародне становище Лютневої революції в Росії.

Вступ у війну США. Послання американського президента до Конгресу від 8 січня 1918 р. («14 пунктів» В. Вільсона). Переговори в Брест-Литовському й реакція країн Антанти. Сепаратний вихід Росії з війни.

«Українське питання» у політиці воюючих сторін в роки Першої світової війни. Міжнародні відносини наприкінці війни. Розпад блоку Центральних держав. Поразка у війні Німеччини та її союзників. Наслідки Першої світової війни.

Семінарське заняття № 2.

Тема 3. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних договорів.

Геополітичні зміни у світі після першої світової війни. Паризька мирна конференція та діяльність її робочих органів: «Ради десяти» і «Рада п'яти». Версальський мир та ревізія кордонів Німеччини. Сен-Жерменський мирний договір з Австрією 1919 р.. Мирний договір з Болгарією в Нейї 1919 р. Трианонський мирний договір з Угорщиною 1920 р. Севрський мирний договір з Туреччиною 1920 р. «Китайське питання» на Паризькій мирній конференції.

«Українське питання» на Паризькій мирній конференції. Діяльність делегації УНР на Паризькій мирній конференції.

Створення та статут Ліги Націй. Мандатна система Ліги націй.

Вашингтонська конференція 1921-1922 рр. та її рішення. «Договір чотирьох» (США, Велика Британія, Франція, Японія). «Договору п'яти» (США, Велика Британія, Японія, Франція, Італія). Проблема статусу Китаю і «Трактат дев'яти» (США, Велика Британія, Франція, Японія, Італія, Бельгія, Голландія, Португалія, Китай).

Відмова американського конгресу від ратифікації Версальського договору й повернення США до політики ізоляціонізму. Загальні оцінки Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних договорів.

Семінарське заняття № 3.

Тема 4. Україна в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період.

Вихід України на міжнародну арену в добу Центральної Ради. Умови Брестського мирного договору 1918 р. Україна на міжнародній арені в період Гетьманату П. Скоропадського. Україна та держави Четверного Союзу. Міжнародне становище і зовнішня політика УНР в 1918-1920 рр. Дипломатична діяльність ЗУНР.

Українсько-польські відносини в 1920 р. Дипломатична діяльність Директорії УНР і Варшавська угода. Ризький мирний договір 1921 р. Проблема формування східних кордонів Польщі (1919–1923).

Зовнішньополітичне становище України в 1920-1923 рр. Діяльність УСРР на міжнародній арені до створення СРСР.

Україна в політиці іноземних держав у міжвоєнний період. Польська політика колонізації та пацифікації на західноукраїнських землях у міжвоєнний період. Румунська колоніальна політика щодо Буковини у 1920-1930-х рр. Карпатська Україна у складі Чехословаччини: надання автономії (1938 р.), проголошення незалежності 15 березня 1939 р..

Семінарське заняття № 4.

Тема 5. Міжнародні відносини в міжвоєнний період (1918-1939 рр.).

Трансформації Версальсько-Вашингтонської системи у 1920-ті роки. Проблема формування західних кордонів Польщі (1919–1921). Міжнародні проблеми у європейських відносинах початку 1920-х рр. і Генуезька конференція 1922 р. Проблема репарацій і боргів у міждержавних відносинах 1920-х рр. Головні постанови Гаазької конференції 1922 р. Рурська криза 1923 р. План Дауеса. Лозаннська конференція 1922–1923 рр. Лозанський договір з Туреччиною 1923 р. Мала Антанта й формування нової системи союзів Франції в Європі.

СРСР на міжнародній арені у 1922-1933 рр. Договір в Рапалло 1922 р. та радянсько-німецьке співробітництво у 1920-х рр. Радянсько-німецький договір 1926 р. про дружбу й нейтралітет. Стосунки СРСР з Веймарською республікою у другій половині 1920-х – на початку 1930-х рр. Радянсько-британські стосунки.

Розвиток міжнародних відносин у Європі в другій половині 1920-х років. Локарнська конференція 1925 р. Рейнський гарантійний пакт. Вступ Німеччини до Ліги націй у 1926 р. Проблема міжнародного роззброєння та пакт Бріана-Келога 1928 р. Міжнародні аспекти мандатної політики в країнах Близького Сходу 1920–1930-х рр.

Міжнародні відносини в роки світової економічної кризи. Неспроможність дипломатії буржуазного пацифізму. Прихід до влади Гітлера та геополітична програма німецького націонал-соціалізму в Німеччині. «Пакт чотирьох». Радянсько-італійський договір про дружбу, ненапад і нейтралітет 1933 р. Вихід Німеччини з Ліги націй.

Спроби створення системи колективної безпеки в Європі. «План Ерріо». Конференції з питання роззброєння 1932–1935 рр. Договори СРСР з країнами Балтії та Францією про ненапад 1932 р.

Італо-ефіопська війна 1935–1936 рр. й Ліга націй. Ремілітаризація Рейнської області. Міжнародні аспекти громадянської війни в Іспанії. Вісь Берлін – Рим – Токіо. Антикомінтерновський пакт. Становлення доктрини і політики «умиротворення агресора». Криза Версальсько-Вашингтонської системи.

Ситуація в Східній Азії на початку 1930-х рр. Окупація Маньчжурії Квантунською армією. Китайське питання в Лізі націй. Політика СРСР щодо конфлікту на Далекому Сході. Утворення Маньчжоу-Го. Вихід Японії з Ліги націй. Відновлення японської експансії в Китаї. Ставлення західноєвропейських держав та США до ситуації в Китаї. Радянсько-китайський договір про ненапад 1937 р. Збройні конфлікти в районі озера Хасан 1938 р. та річки Халхін-Гол 1939 р..

Аншлюс Австрії та реакція великих держав. Судетське питання. Мюнхенська конференція та її наслідки. Рішення Віденського арбітражу щодо Чехословаччини. Остаточне розчленування Чехословаччини. Перехід Англії та Франції до «політики гарантій». Агресія Італії проти Албанії. «Сталевий пакт». Переговори СРСР із Францією та Великобританією влітку 1939 р. Крах політики західних держав щодо умиротворення агресора. Радянсько-німецьке зближення. Договір про ненапад між СРСР і Німеччиною («Пакт Молотова – Ріббентропа»).

Семінарське заняття № 5.

Семінарське заняття № 6.

Тема 6. Міжнародні відносини під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)

Криза у міжнародних відносинах. Початок Другої світової війни. Агресія Німеччини та СРСР проти Польщі й реакція світової спільноти. Зовнішня політика СРСР: Договір про дружбу і кордон між СРСР та Німеччиною, зміцнення геостратегічних позицій у початковій фазі війни Міжнародний аспект поглинання Радянським Союзом країн Балтії, захоплення Південної Бессарабії та Північної Буковини. Радянсько-фінська війна. Виключення ССРСР з Ліги націй.

Німецька окупація Данії та Норвегії. «Дивна війна» й військова поразка Франції. Напад Італії на Грецію. Агресія проти Королівства Югославії та його поділ. «Новий порядок» в Європі. Дипломатична підготовка Німеччини до нападу на СРСР.

Японська експансія в Південно-Східній Азії 1939–1941 рр. Американсько-японські переговори 1940–1941 рр. Формування блоку країн-союзників Німеччини в Другій світовій війні.

Агресія Німеччини проти СРСР. Початок створення антигітлерівської коаліції. Атлантична хартія. Московська конференція 1941 р. Вступ США у Другу світову війну. Декларація Об'єднаних націй. Проблеми другого фронту в міжнародних відносинах Великої Британії, США та СРСР. Радянсько-німецький фронт. Сталінградська та Курська битви – докорінний перелом у війні. Десантна операція на Сицилії й півдні Апенінського півострова. Міжнародний аспект виходу Італії із Другої світової війни.

Тегеранська конференція. Відкриття Другого фронту в Європі. Західні держави й питання про Східну Європу. Конференції в Бреттон-Вудсі та Думбартон-Оксі.

Створення Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин. Капітуляція Третього Рейху. Чотирьохстороння окупація Німеччини та Австрії. Потсдамська (Берлінська) конференція. Проблема формування кордонів Польщі на завершальному етапі Другої світової війни..

Створення Організації Об'єднаних Націй. Атомні бомбардування Хіросіми та Нагасакі. Вступ СРСР у війну з Японією. Капітуляція Японії. Радянсько-китайський договір про дружбу і союз 1945 р. Закінчення Другої світової війни. Нюрнберзький та Токійський міжнародні трибунали. Рішення Паризької мирної конференції. Проблема кордонів у Центральній та Східній Європі після Другої світової війни.

Семінарське заняття № 7.

Семінарське заняття № 8.

Змістовий модуль 2. Міжнародні відносини у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Тема 7. Міжнародні відносини в період «холодної війни».

Геополітичні зміни в світі після Другої світової війни. Становлення біполярної структури міжнародних відносин. Протиріччя навколо німецького та австрійського врегулювання. Іранська криза 1945–1946 рр. Паризька конференція 1946 р. Створення Ради міністрів закордонних справ та розмежування сфер впливу у післявоєнній Європі. Мирні угоди з колишніми союзниками Німеччини – Італією, Угорщиною, Румунією, Болгарією.

Причини і початок «холодної війни». Зародження «концепції стримування». Фултонська промова У. Черчілля та реакція Й. Сталіна. Доктрина Г. Трумена. План економічного оздоровлення Європи (план Маршалла). Сателітизація країн Центрально-Східної Європи. Підписання Варшавського договору. Економічне протистояння: координаційний комітет з контролю за експортом і Рада економічної взаємодопомоги.

Німецька проблема в міжнародних відносинах. Берлінська криза 1948-1949 рр. і створення ФРН. Боннський договір 1952 р. Берлінська конференція «великої четвірки» 1954 р. Західноєвропейський союз. Утворення військово-політичних блоків: НАТО, СЕАТО, СЕНТО. Інтеграція ФРН до НАТО. Друга Берлінська криза 1961 р. і будівництво Берлінського муру.

Кубинська революція 1959 р. Карибська криза 1962 р. та її міжнародні наслідки.

Придушення антидержавних виступів у країнах «народної демократії» за участю військових формувань країн Варшавського договору. «Празька весна» і «доктрина Брежнєва»

Семінарське заняття № 9.

Тема 8. Розпад колоніальної системи і розвиток країн «третього світу».

Криза колоніалізму. Перша хвиля деколонізації. Ліга арабських країн. Палестинська проблема. Регіональні конфлікти та проблеми їх розв'язання в умовах біполярного світу. Утворення держави Ізраїль і арабо-ізраїльська війна 1948–1949 рр. Корейська війна 1950-1953 рр. і поділ Корейського півострова. Перша Індокитайська війна 1946-1954 рр. Женевські угоди 1954 р. Індо-пакистанська війна 1948–1949 рр. Бандунгська конференція країн Азії та Африки.

Суецька криза 1956 р. та другий етап деколонізації. Становлення руху афро-азіатської солідарності. Утворення ОАР. Ліванська криза 1958 р. «Рік Африки». Організація африканської єдності та конфлікти в Конго, Судані й Біафрі. Рух неприєднання.

Участь у міжнародних відносинах кінця 1960-х – початку 1990-х рр. країн, що розвиваються, ОПЕК. Третя арабо-ізраїльська війна 1967 р. Організація Ісламська Конференція. Індо-пакистанський конфлікт й утворення Бангладеш. Вибір шляхів модернізації та культурно-цивілізаційні блоки. Концепція «соціалістичної орієнтації». Створення вісі Північ – Південь. «Нафтовий шок» та проблема нового економічного порядку.

«Революція троянд» у Португалії й третій етап деколонізації. Боротьба СРСР та Заходу за вплив на країни «третього світу». Регіональні конфлікти в Азії, Африці та Латинській Америці.

Рух неприєднання у 1960–1980-ті рр. Трансформація расистських режимів у Південній Родезії та ПАР. Проголошення незалежності Зімбабве та Намібії. Завершення процесу деколонізації. Ірано-іракська війна 1980-1988 рр. Міжнародні аспекти Кувейтської кризи та її розв'язання (1990–1991).

Семінарське заняття № 10.

Тема 9. Міжнародні відносини 70-х – пер. пол. 80-х років ХХ ст.: від політики розрядки до посилення конфронтації між протилежними системами.

Міжнародні відносини в першій половині 1970-х років. Пошуки шляхів розрядки. Радянсько-американські відносини та їх вплив на розрядку міжнародної напруженості. Договори ОСО-1 і ПРО. Паризькі угоди 1973 р. та об'єднання В'єтнаму.

Гельсінкський процес. Підписання Заключного акту НБСЄ. Основні принципи Гельсінкського заключного акту та його історичне значення.

Міжнародні відносини у другій половині 1970-х років. Наростання суперечностей світового розвитку. Загострення радянсько-американських стосунків за адміністрації Дж. Картера. Кемп-Девідська угода. Договір ОСО-2. Саморозпуск СЕАТО. Китайсько-в'єтнамська війна 1979 р. Ірано-американський конфлікт і саморозпуск СЕНТО.

Радянське вторгнення в Афганістан і зрив політики розрядки. Загострення «холодної війни» між протилежними системами. Стратегічна оборонна ініціатива Р. Рейгана й посилення гонки озброєнь.

Семінарське заняття № 11.

Тема 10. Міжнародні відносини друг. пол. 80-х – початку 90-х років. Закінчення «холодної війни»

Нова зовнішня політика СРСР. Перехід у взаємовідносинах між СРСР і США від конфронтації до співробітництва. Радянсько-американські саміти 1985–1988 рр. Договір про РСМД. Віденська зустріч НБСЄ. Вплив нового зовнішньополітичного мислення, американо-радянського співробітництва на світові процеси. Початок виведення радянських військ із Східної Європи. Виведення радянських військ з Афганістану.

Антитоталітарні демократичні революції у країнах Східної Європи. Падіння Берлінського муру. Зустріч М. Горбачова та Дж. Буша-ст. на Мальті. Об'єднання Німеччини. Розпад Організації варшавського договору та Ради економічної взаємодопомоги.

Розпад Югославії, виникнення нових держав і югославські війни. Десятиденна війна – війна Словенії за незалежність 1991 р. Війна Хорватії за незалежність 1991 – 1995 рр. Боснійська війна 1992 – 1995 рр. Війна в Косово 1998 – 1999 рр. Військові операції НАТО в

Боснії та Герцеговині 1995 р., Югославії 1999 р. Конфлікт у Південній Сербії 2000 – 2001 рр. Конфлікт у Македонії 2001 р.

Серпневі події 1991 р. у Москві і розпад СРСР. Утворення СНД. Закінчення «холодної війни» та її наслідки.

Семінарське заняття № 12.

Тема 11. Загальні тенденції розвитку міжнародних відносин в умовах пост біполярності.

Провідні тенденції міжнародних відносин на межі століть. Проблеми та перспективи процесу глобалізації. Суперництво за світове панування між США і Китаєм. Глобальні ініціативи США, ЄС і Китаю початку 2020-х. Лідирування у світовій економіці великої трійки G3 (США, ЄС і Китай). Китай як ідеологічний та економічний лідер країн Глобального Півдня. Ісламський фактор у міжнародних відносинах. Міжнародний тероризм та система міжнародних відносин на поч. ХХІ ст. Невизнані державні утворення в міжнародних відносинах 1990-х рр. Сучасні аспекти проблеми близькосхідного врегулювання. Міжнародні аспекти проблеми контролю за ядерними технологіями.

Проблема міжнародної безпеки за умов глобальних викликів постбіполярних часів. Роль НАТО в світі на початку ХХІ ст. Поглиблення і розширення європейської інтеграції. Країни Європейського Союзу в міжнародних відносинах. Сучасний етап європейської інтеграції. Геополітичне позиціонування Європейського Союзу на початку ХХІ ст. Суперечності Європейського Союзу. ООН в системі міжнародних відносин на сучасному етапі.

Семінарське заняття № 13.

Тема 12. Україна в системі міжнародних відносин в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Зовнішня політика України на шляху до незалежності. Декларацію про державний суверенітет 1990 р. «Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї» («Будапештський меморандум» 1994 р.). Участь України в організаціях світового і регіонального рівнів.

Участь України у роботі Ради Безпеки ООН, Ради ООН з прав людини, Економічній і Соціальній Раді ООН, інших організаціях під егідою ООН. Участь Збройних сил України у миротворчих операціях ООН і ОБСЄ.

Членство у Раді Європи з 1995 р. Участь делегації Верховної Ради України у роботі Парламентської асамблеї (ПАРЄ). Плани дій Ради Європи для України. Участь в Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Центральноевропейської ініціативі. Угода про партнерство та співробітництво з Європейським Союзом (ЄС) 1994 р. Угода асоціації з ЄС 2014 р. Статус кандидата у члени ЄС 2022 р.

«Хартія про Особливе партнерство» з Північноатлантичним Альянсом (НАТО) 1997 р. Участь у миротворчих місіях під проводом НАТО у Боснії та Герцеговині, Косово, Іраку тощо. Статус партнера НАТО з розширеними можливостями 2020 р.

Перспективні напрямки зовнішньої політики України. Україна у системі міжнародних економічних відносин. Місце та роль України в світовому інформаційному середовищі.

Відносини України з росією та країнами СНД. Складнощі проведення делімітації українсько-російського кордону. Проблеми розподілу активів СРСР і базування Чорноморського флоту РФ у АРК. Україно-російські відносини: від «гібридної» війни до повномасштабного вторгнення Росії в Україну (2014–2022 рр.). Анексія Криму. Військова агресія у Донбасі. Роль Мінських домовленостей у деескалації військового протистояння з росією у 2015 р. Зовнішня політика України під час гібридної війни РФ проти нашої країни. Міжнародна допомога Україні після 24 лютого 2022 р. Технічна і макрофінансова допомога, бюджетна підтримка, фінансування проектів в Україні Європейською комісією. Міжнародні зустрічі найвищого рівня у форматі Рамштайн.

Семінарське заняття № 14.

Семінарське заняття № 15.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Міжнародні відносини наприкінці XIX – у середині XX ст.						
Тема 1. Міжнародні відносини напередодні Першої світової війни.	15	2	2			11
Тема 2. Міжнародні відносини під час Першої світової війни.	15	2	2			11
Тема 3. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних договорів.	15	2	2			11
Тема 4. Україна в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період.	15	2	2			11
Тема 5. Міжнародні відносини у міжвоєнний період (1918-1939 рр.).	15	4	4			7
Тема 6. Міжнародні відносини під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	15	4	4			7
Разом за змістовим модулем 1	90	16	16			58
Змістовий модуль 2. Міжнародні відносини у другій половині XX – на початку XXI ст.						
Тема 7. Міжнародні відносини в період «холодної війни».	15	2	2			11
Тема 8. Розпад колоніальної системи і розвиток країн «третього світу».	15	2	2			11
Тема 9. Міжнародні відносини 70-х – пер. пол. 80-х років XX ст.: від політики розрядки до посилення конфронтації між протилежними системами.	15	2	2			11
Тема 10. Міжнародні відносини друг. пол. 80-х – початку 90-х років. Закінчення «холодної війни»	15	2	2			11
Тема 11. Загальні тенденції розвитку міжнародних відносин в умовах пост біполярності.	15	2	2			11
Тема 12. Україна в системі міжнародних відносин в кінці XX – на початку XXI ст.	15	4	4			7
Разом за змістовим модулем 2	90	14	14			62
Усього годин	180	30	30			120

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	1. Особливості міжнародних відносин на межі століть. 2. Характеристика політичного та соціально-економічного розвитку провідних країн на початку XX ст. 3. Формування воєнно-політичних блоків Троїстий союз і Антанта. 4. Локальні конфлікти у світі кінця XIX – початку XX ст. 5. Антивоєнні рухи напередодні Першої світової війни	2
2	1. Початок першої світової війни. Загарбницькі плани воюючих блоків	2

	<ol style="list-style-type: none"> 2. «Українське питання» у політиці воюючих сторін в роки Першої світової війни. 3. Міжнародні відносини наприкінці війни. 4. Сепаратний вихід Росії з війни. 5. Поразка у війні Німеччини та її союзників. 	
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Геополітичні зміни у світі після Першої світової війни. Паризька мирна конференція. 2. Версальська система мирних договорів. 3. Створення Ліги Націй. Мандатна система. 4. «Українське питання» на Паризькій мирній конференції 5. Вашингтонська конференція та її рішення. 	2
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вихід України на міжнародну арену в добу Центральної Ради. 2. Брестський мирний договір УНР з країнами Четверного союзу. 3. Україна на міжнародній арені в період Гетьманської держави. 4. Міжнародне становище і зовнішня політика України в 1918-1921 рр. 5. Українсько-польські відносини в 1920 р. Варшавська угода. Ризький мирний договір 1921 р. 6. Зовнішньополітичне становище України в 1920-1923 рр. 	2
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Трансформація Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних договорів. 2. СРСР на міжнародній арені у 1922-1933 рр. 3. Пакт Бріана-Келлога як втілення буржуазного пацифізму. 4. Ліга Націй та локальні конфлікти у міжвоєнний період. 5. Ситуація в Східній Азії на початку 1930-х рр. 	2
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Встановлення нацистського режиму в Німеччині, його зовнішньополітична програма. 2. Аншлюс Австрії. 3. Мюнхенська конференція та її наслідки. 4. Радянсько-німецьке зближення. Пакт Молотова – Ріббентропа 	2
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Криза у міжнародних відносинах у кінці 30-х років. 2. Початок Другої світової війни. Агресія Німеччини та СРСР проти Польщі й реакція світової спільноти. 3. Приєднання країн Балтії, Бессарабії та Північної Буковини до Радянського Союзу. 4. Зимової війни 1939– 1940 рр. і виключення СРСР з Ліги націй. 5. Німецька окупація Данії та Норвегії. «Дивна війна» й військова поразка Франції. 6. Агресія Німеччини проти СРСР. 	2
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тегеранська конференція. Проблема другого фронту в міжнародних відносинах. 2. Рішення Ялтинської (Кримської) конференції. 3. Капітуляція Третього Рейху. Окупація Німеччини та Австрії. 4. Створення Організації Об'єднаних Націй. 5. Потсдамська (Берлінська) міжнародна конференція 6. Розгром Японії та закінчення Другої світової війни. 	2
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Паризька конференція 1946 р. 2. Мирні договори з союзниками Німеччини. 3. Причини і початок «холодної війни». 4. Сателітизація країн Центральної та Східної Європи. 5. Утворення військово-політичних блоків. 6. Берлінська криза 1948-1949 рр. і створення ФРН. Берлінська криза 1961 р. і зведення Берлінського муру. 	2

10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перша хвиля деколонізації. Ліга арабських країн. 2. Бандунгська конференція країн Азії та Африки. 3. Суецька криза 1956 р. та другий етап деколонізації. 4. «Рік Африки». Рух неприєднання. 5. Революція троянд» у Португалії й третій етап деколонізації. 6. Регіональні конфлікти в Азії, Африці та Латинській Америці. 	2
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні відносини в першій половині 1970-х років. Пошуки шляхів розрядки. 2. Гельсінкський процес. 3. Підписання Заключного акту НБСЄ, його основні принципи. 4. Міжнародні відносини у другій половині 1970-х років. Наростання суперечностей світового розвитку. 5. Радянське вторгнення в Афганістан і зрив політики розрядки. 	2
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перехід у взаємовідносинах між СРСР і США від конфронтації до співробітництва. 2. Віденська зустріч НБСЄ. Початок виведення радянських військ із Східної Європи. Виведення радянських військ з Афганістану. 3. Антитоталітарні демократичні революції у країнах Східної Європи. 4. Об'єднання Німеччини. Розпад Югославії, виникнення нових держав і югославські війни 5. Розпад СРСР. Утворення СНД. 6. Закінчення «холодної війни» та її наслідки. 	2
13	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провідні тенденції міжнародних відносин на межі століть. 2. Проблема міжнародної безпеки за умов глобальних викликів постбіполярних часів. 3. Роль США у боротьбі зі світовим тероризмом. Антитерористична операція США в Афганістані. 4. Сучасний етап європейської інтеграції. 5. Роль НАТО в світі на початку XXI ст. 6. ООН в системі міжнародних відносин на сучасному етапі. 	2
14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішня політика України в період становлення незалежності (кінець ХХ - початок ХХІ ст.). 2. «Будапештський меморандум» 1994 р. і набуття Україною без'ядерного статусу. 3. Діяльність України в ООН і її організаціях. Участь ЗСУ у миротворчих операціях ООН і ОБСЄ. 4. Відносини України з Європейським Союзом. Угода асоціації з ЄС 2014 р. Статус кандидата у члени ЄС 2022 р. 5. Членство України у Раді Європи, Парламентської асамблеї (ПАРЕ), Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Центральноєвропейської ініціативи. 	2
15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відносини України з НАТО. Статус партнера НАТО з розширеними можливостями 2020 р. Участь ЗСУ у миротворчих місіях під проводом НАТО 2. Відносини України з росією та країнами СНД. 3. Зовнішня політика України в умовах російської військової агресії. 4. Україно-російські відносини: від «гібридної» війни до повномасштабного вторгнення Росії в Україну (2014–2022 рр.). 	2
	Усього	36

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Практичні заняття не передбачені*	

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми
1	Міжнародне становище і зовнішня політика України в 1918-1921 рр.	2
2	Вихід України на міжнародну арену в добу Центральної Ради.	2
3	Вплив російських революцій на перебіг світової війни у 1917–1918 рр. Брестський мир та його міжнародні наслідки.	4
4	Україна та держави Четвертого Союзу.	2
5	Україна на міжнародній арені в період Гетьманської держави.	2
6	Дипломатична діяльність ЗУНР.	2
7	Ризький мирний договір.	2
8	Українсько-польські відносини в 1920 р.	2
9	Діяльність УСРР на міжнародній арені (1918-1922 рр).	2
10	Проблема міжнародного роззброєння та пакт Бріана-Келлога.	2
11	Договір в Рапалло та радянсько-німецьке співробітництво у 1920-х рр.	2
12	Міжнародні аспекти мандатної політики в країнах Близького Сходу 1920–1930-х рр.	2
13	Міжнародні аспекти громадянської війни в Іспанії.	2
14	Українське питання в міжнародній політиці напередодні та на початку Другої світової війни.	2

15	Закарпатська Україна – суб'єкт міжнародних відносин у 1938-1939 рр.	2
16	Зовнішньополітична експансія СРСР в 1939–1940 рр.	2
17	Пакт Молотова-Ріббентропа.	2
18	Японська експансія в Південно-Східній Азії 1939–1941 рр.	2
19	Формування блоку країн-союзників Німеччини в Другій світовій війні.	2
20	Формування Антигітлерівської коаліції.	2
21	Конференції «Великої трійки» під час Другої світової війни (Тегеранська, Ялтинська, Потсдамська).	6
22	Міжнародні аспекти окупації Німеччини. Створення ФРН і НДР.	2
23	Проблема Західного Берліна в міжнародних відносинах.	2
24	Близькосхідна проблема в 1948–1956 рр.	2
25	Карибська криза.	2
26	Бандунзька конференція та «Рух неприєднання».	2
27	Організація Варшавського договору в період «холодної війни».	2
28	Політика США щодо країн Латинської Америки: «Союз заради прогресу» і доктрина Джонсона	2
29	Війна США в Індокитаї 1965 – 1973 рр.	2
30	«Нова східна політика» Віллі Брандта	2
31	«Доктрина Рейгана»	2
32	Утворення та розширення Європейського Союзу	4
33	Україна в ООН у 2 пол. ХХ ст.	2
34	Міжнародний аспект війни за Фолкленди.	2
35	Близькосхідна проблема у 1979 – 1991 рр.	2
36	Ісламська революція 1979 р. в Ірані та радянська інтервенція до Афганістану: причини та наслідки	4
37	Кувейтська криза та її розв'язання (1990–1991).	2
38	Роль Організації країн-експортерів нафти в міжнародних відносинах.	2
39	Розпад Югославії, югославські війни та миротворчі операції ООН	4
40	Система міжнародних відносин після розпаду СРСР.	2
41	Індо-пакистанський конфлікт й утворення Бангладеш.	2
42	Корейська війна 1950-1953 рр. і поділ Корейського півострова	2
43	Утворення держави Ізраїль і арабо-ізраїльська війна 1948–1949 рр.	2
44	Організація африканської єдності та конфлікти в Конго, Судані й Біафрі.	2
45	Радянсько-американські саміти 1985–1988 рр. «Договір про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності» 1987 р..	2
46	«Оксамитові» революції 1989 – 1991 рр. у Східній Європі	2
47	Концепція гібридної війни.	2
48	Процеси розширення ЄС та НАТО на поч. ХХІ ст.	4
49	Невизнані державні утворення в міжнародних відносинах 1990-х рр.	2
50	Проблеми та перспективи процесу глобалізації	6
51	Міжнародний тероризм і система міжнародних відносин на поч. ХХІ ст.	4
52	Концепція «Русского мира».	2
	Усього	120

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, семінарських занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні семінарських занять.

Під час проведення лекцій та семінарських занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмій, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин» за видами робіт для здобувачів денної форми навчання

Види робіт / контролю	Перелік тем													
	Практичне заняття													
	1	2	3	4	5, 6	7, 8	9	10	11	12	13	14, 15		
	Тема 1. Міжнародні відносини напередодні Першої світової війни.	Тема 2. Міжнародні відносини під час Першої світової війни.	Тема 3. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних договорів.	Тема 4. Україна в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період.	Тема 5. Міжнародні відносини у міжвоєнний період (1918-1939 рр.).	Тема 6. Міжнародні відносини під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	Тема 7. Міжнародні відносини в період «холодної війни».	Тема 8. Розпад колоніальної системи і розвиток країн «третього світу».	Тема 9. Міжнародні відносини 70-х – пер. пол. 80-х років XX ст.: від політики розрядки до посилення конфронтації між протилежними системами.	Тема 10. Міжнародні відносини друг. пол. 80-х – початку 90-х років. Закінчення «холодної війни».	Тема 11. Загальні тенденції розвитку міжнародних відносин в умовах постбіполярності.	Тема 12. Україна в системі міжнародних відносин в кінці XX – на початку XXI ст.		
Доповідь	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	4		

Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2
Тестування		2	2	2			2				2	
Всього за темами	3	7	7	6	6	6	7	6	3	6	7	6
Диференційований залік	30											
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100											

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами доповіді

Бали	Критерії оцінювання
3	Студент/ка вільно володіє фактологічним матеріалом і термінологічним апаратом, правильно його використовує у доповіді, робить власні висновки та узагальнення; доповідає впевнено, без допомоги конспекту. Правильно відповідає на більшість питань викладача та студентів. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
2	Студент/ка виявляє досить повні знання матеріалу, добре володіє термінологічним апаратом, може наводити приклади. Питання розкрито повністю, але під час доповіді доволі часто використовується конспект. Дає відповіді на питання викладача та студентів, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
1	Студент/ка демонструє знання матеріалу в достатньому обсязі, але сильно «залежить» від конспекту, припускається фактологічних неточностей, невпевнено володіє термінологічним апаратом, механічно відтворює матеріал без його критичного оцінювання. Відповідає на поставлені запитання з помилками, хоча може їх виправити зі сторонньою допомогою.
0	Відсутність підготовленої доповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (0,1×10=1,0);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1×1=1), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль відведено 70 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських заняттях (відповіді на семінарах, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Курс лекцій з дисципліни «Історія міжнародних відносин» для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / В. В. Сажко. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 300 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Алексеєнко І. В., Маргулов А. Х., Єремєєва І. А., Несправа М. В. Історія міжнародних відносин : підруч. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с.
2. Алексеєнко І.В., Курас А.І., Маргулов А.Х. Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір: підруч.; за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. І. В. Алексеєнко. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 164 с.
3. Історія міжнародних відносин (1914–2015): навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Л. С. Матлай. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. 140 с.
4. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
5. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
6. Теорія міжнародних відносин : підручник / [М. П. Требін, Л. М. Герасіна, О. Ю. Панфілов та ін.] ; за ред. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 472 с.
7. Зовнішня політика у постбіполярному світі (аналіз. проблеми. прогнози): монографія / наук. редакція д.і.н., проф. С. С. Трояна. Київ, 2014. 189 с.
8. Якубова Л. До свободи крізь вогонь: Україна проти рашизму. Київ: КЛІО, 2023. 432 с.
9. Baylis J., Smith S., Owens P. The Globalization of World Politics: an introduction to international relations. 8-th ed. Oxford: Oxford University Press, 2020. 610 p.
10. Tactical constructivism, method, and international relations / edited by Brent J. Steele, Harry D. Gould and Oliver Kessler. London; New York, NY: Routledge Taylor & Francis Group, 2020. xiii, 254 p.

Допоміжна

1. Глобальні тренди міжнародних відносин. Монографія. Київ : Вадекс, 2020. 524 с.
2. Кіссинджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Київ: Наш формат, 2017. 320 с.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Історія міжнародних відносин» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» денної форми навчання І курсу ІІ семестру / Укл. Моїсеєва Т.М., Чістякова І. М., Кривдіна І. Б., Воробйова Г.В. Одеса: НУ Одеська політехніка, 2022. 207 с.
4. Конфронтація та співробітництво в міжнародних відносинах: теорія і практика: збірник наук. праць / За заг. ред. канд. іст. наук, доц. С.В. Толстова. Київ: Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2023. 211 с.
5. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: «Новий світ», 2015. 492 с.
6. Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2019. 744 с.
7. Рудько С. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період: навч.-метод. посібник із курсу. Острого: Вид-во НУ «Острозька академія», 2012. 412 с.
9. Сарнацький О. П. Міжнародні відносини та світова політика (пер. пол. XVII ст. - 1918 р.): навч. посіб. Запоріжжя: «Інтер-М», 2015. 397 с.

10. Соснін О.В. Воронкова В.Г., Постол О.Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2015. 556 с.
11. Сучасний політичний дискурс з проблеми багатополюсної реструктуризації сучасного світу : монографія / автор. колектив: З. Самчук, В. Левкулич, Ю. Шаповал, О. Чорний, В. Ковалевський; за заг. ред. З. Самчука. Київ : ПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 400 с.
12. Теорія міжнародних відносин: термінологічний словник / М. П. Гетьманчук , О. С. Івахів, О. В. Кукарцев, Л. О. Кучма та ін. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2011. 368 с.
13. Чиркова Боротьба за визнання Голодомору 1932-1933 рр. геноцидом як складова міжнародної політики України. *Міжнародні відносини та світова політика: нові тренди переосмислення минулого*: збірник наукових праць. Запоріжжя. ЗНУ, 2024. С. 101-106. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/19369>

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс «Історія міжнародних відносин». URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1384>
2. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <https://ipiend.gov.ua/>
3. Державна установа «Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України». URL: <https://ivinas.gov.ua/pro-institut/pro-institut-2.html>
4. Європіана – європейська електронна бібліотека URL: <https://www.europeana.eu/en>
5. Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин. URL: <http://sshdir.org.ua/>